

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13C/179/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814221307
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814221307.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, v právnej veci navrhovateľa: H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., J. č. XX/X, zastúpeného opatrovníkom F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., J. č. XXX/X, proti odporcovi: J. CDREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho č. 16, Bratislava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Križna č. 56, Bratislava, zo dňa 27.10.2014 sp. zn. 304/08/14, a to v celosti.

Navrhovateľovi sa náhrada trov konania n e p r i z n a v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom podaným 04.12.2014 navrhol zrušiť tuzemský rozhodcovský rozsudok vydaný stálym rozhodcovským súdom Slovenský arbitrážny súd zriadený spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o., rozhodcom JUDr. K. R., PhD., so sídlom Križna č. 56, Bratislava pod sp. zn. XXX/XX/XX zo dňa 27.10.2014 a určiť, že rozhodcovská zmluva zo dňa 05.02.2013 uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti. S odporcom uzatvoril dňa 05.02.2013 zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver 1500,- eur, ktorý úver mal splácať v 42 mesačných splátkach po 80,37 eura. Na podpis mu predložili zmluvu s početnými neprijateľnými podmienkami, na čo ho upozornilo až neskôr občianske združenie zaoberajúce sa ochranou spotrebiteľa. Uviedol, že už v čase poskytovania úveru mal 60 rokov, bol dôchodcom a sám nevedel posúdiť následky svojho konania. Poukázal na znalecký posudok č. XX/XXXX H.. R. G. a H.. E. Z., podľa ktorého trpí organickou poruchou osobnosti, odvíjajúcej sa od chronického excesívneho abúzu alkoholu, syndrómu závislosti od alkoholu s mentálnym deficitom, incipientnou demenciou, depriváciou vyšších citov, degradáciou osobnosti a celkovým osobnostným úpadkom. Touto poruchou osobnosti trpel podľa posudku už pred vybavovaním predmetných spotrebiteľských úverov. Jeho rozpoznávacía, ako aj ovládacia schopnosť bola v dôsledku organickej poruchy osobnosti podstatne zmenšená. Poukázal na to, že predmetný právny úkon urobil v stave, kedy som nevedel posúdiť následky svojho konania. Predmetnú spotrebiteľskú zmluvu podpísal pod vplyvom tretej osoby, ktorá využila jeho zjavnú slabosť a psychickú zraniteľnosť. V zmluve sa nachádza aj rozhodcovská doložka, podľa ktorej akékoľvek spory vzniknuté z predmetnej zmluvy budú riešené v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúce vymenovaných rozhodcovských súdov, a to Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o Bratislava a Victoria arbitrážny súd zriadený v Banskej Bystrici, pričom výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spor spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Keďže úver osoba, v prospech ktorej spotrebiteľskú zmluvu uzavrel, nesplácala, tento sa stal splatný vcelku.

Dňa 18.11.2014 bol navrhovateľovi doručený rozhodcovský rozsudok vydaný stálym rozhodcovským súdom Slovenský arbitrážny súd zriadený spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o., rozhodcom JUDr. K. R., PhD., so sídlom Krížna č. 56, Bratislava pod sp. zn. XXX/XX/XX zo dňa 27.10.2014. Podľa navrhovateľa bol predmetný rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienke - rozhodcovskej zmluvy, ktorá je neplatná a pri rozhodovaní boli určite porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Poukázal na to, že rozhodcovský rozsudok je ničotný právny úkon rozhodcovského súdu, keďže bol vydaný na základe hrubo nemorálnej - neprijateľnej rozhodcovskej doložky, a teda nemôže obstať a tvoriť nový kvalifikovaný záväzok medzi stranami. Navrhol uznesením povoliť odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok následne zrušiť.

Súd uznesením zo dňa 17.12.2014 č. k. 13C/179/2014-42 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o. so sídlom Krížna 56, Bratislava sp. zn. XXX/XX/XX LP zo dňa 27.10. 2014 v plnom rozsahu vrátane výroku o trovách konania, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej v konaní sp. zn. 13C/179/2014 vedený na Okresnom súde Prievidza. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.01.2015.

Súd uznesením zo dňa 23.03.2015 č. k. 13C/179/2014-56 ustanovil navrhovateľovi opatrovníka F. B., nar. XX.XX.XXX, bytom P., J. č. XXX/X, nakoľko bolo preukázané, že navrhovateľ trpí duševnou poruchou, keďže sa na Okresnom súde Prievidza vedie konanie pod sp. zn. 11Ps/10/2014 o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľa.

Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 19.05.2015 č. k. 11Ps/10/2014-56 obmedzil spôsobilosť na právne úkony navrhovateľa tak, že nie je spôsobilý nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, preberať dôchodok, finančnú hotovosť nad sumu 20,- eur týždenne, uzatvárať zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s PO a FO, nakupovať tovar na splátky a byť ručiteľom iným osobám. Za opatrovníka bol navrhovateľovi ustanovený F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., J. č. XXX/X. Opatrovník je oprávnený a povinný starať sa o opatrovaného, vykonávať úkony, ktoré nie je spôsobilý vykonávať sám, preberať za neho dôchodok, zastupovať ho pred súdmi, úradmi, orgánmi verejnej správy, notárskymi úradmi, peňažnými a finančnými ústavami v majetkových záležitostiach a spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových právach. Úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.06.2015.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa vyjadril písomným podaním zo dňa 16.07.2015, v ktorom žiadal, aby súd návrh navrhovateľa zamietol a odporcu zaviazal na úhradu trov konania. Poukázal na to, že predmetný rozhodcovský rozsudok bol rozhodcovským súdom vydaný v tzv. zrýchlenom konaní podľa rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu. Poukázal na článok 15 Rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu, podľa ktorého v prípade, že sa žalovaný formou žalobnej odpovede v uvedenej lehote vyjadrí, rozhodcovský súd rozhodcovský rozsudok zruší a rozhodca bude pokračovať v rozhodcovskom konaní. Uviedol, že rovnako ako v prípade podania žalobnej odpovede podľa rozhodcovského poriadku, aj v prípade podaniu odporu dochádza k zrušeniu platobného rozkazu a v konaní sa ďalej pokračuje. Z hľadiska účinkov rozhodcovskej zmluvy a samotného rozhodcovského konania poukázal tiež na to, že spotrebiteľovi poskytuje minimálne rovnaký a v niektorých smeroch oveľa širší rozsah ochrany a možnosti uplatnenia práv, ako je tomu v konaní pred súdom (konanie v spotrebiteľských veciach konaných bez účasti spotrebiteľa alebo bez nariadenia pojednávania). Rovnako aj v rozhodcovskom konaní musí rozhodca aplikovať normy spotrebiteľského práva podľa ustanovení § 31 ods. 2 a § 33 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní. K tvrdeniu o subjektívnej a objektívnej nearbitrabilite spotrebiteľskej veci v rozhodcovskom konaní poukazuje odporca na príslušné ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní. Predmetom rozhodcovského konania bolo zaplatenie peňažnej sumy titulom nesplnených záväzkov zo zmluvy o revolvingovom úvere. Z právneho hľadiska išlo o majetkový spor, ohľadne ktorého je možné uzavrieť súdny zmier. Súčasne nešlo o žiadny prípad, ktorý je v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. ako predmet konania vylúčený z prejednávania a rozhodovania v rozhodcovskom konaní. Uviedol, že z návrhu nevyplýva, aký konkrétny predpis týkajúci sa spotrebiteľského práva bol porušený alebo nesprávne aplikovaný. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhoval odporca návrh navrhovateľa zamietnuť a priznať mu trovy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom opatrovníka navrhovateľa, listinnými dôkazmi, a to najmä návrhom, rozhodcovským rozsudkom Slovenského arbitrážneho súdu zo dňa 27.10.2014 sp. zn.

XXX/XX/XX, žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 05.02.2013, zmluvnými dojednaniami, výpisom odporcu z OR, znaleckým posudkom č. 10/2014, uznesením OS Prievidza zo dňa 17.12.2014 č. k. 13C/179/2014-42, znaleckým posudkom č. 2/2015 znalca MUDr. R., oznámením F. Zlámalu zo dňa XX.XX.XXXX, uznesením OS J. zo dňa 23.03.2015 č. k. 13C/179/2014-56, rozsudkom OS Prievidza zo dňa 19.05.2015 č. k. 11Ps/10/2014-56, vyjadrením odporcu zo dňa 16.07.2015, splnomocnením, obsahom rozhodcovského spisu Slovenského arbitrážneho súdu sp. zn. XXX/XX/XX a to najmä rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Krížna č. 56, Bratislava zo dňa 27.10.2014 sp. zn. 304/08/14, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Dňa 05.02.2013 požiadal navrhovateľ odporcu o poskytnutie revolvingového úveru v sume 1.500,- eur so splatnosťou 42 mesačných splátok vždy k 20.dňu v mesiaci, s mesačnou splátkou úveru 80,37 eura, celkovou čiastkou k zaplateniu 3.375,54 eur, predpokladanou RPMN 70,01%, ročnou úrokovou sadzbou 70,01%, priemernou RPMN 46,35%, poskytnutou čiastkou revolvingu 790,84 eura, celkovou čiastkou revolvingu k zaplateniu 1928,88 eura, predpokladanou RPMN 63,32%, ročnou úrokovou sadzbou 76,21%. V časti formulára žiadosť o poskytnutie úveru /zmluva o revolvingovom úvere sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere, a to poskytnutá čiastka úveru 1500,- eur, splatnosť úveru 42 splátok vždy k 20.dňu v mesiaci, mesačná výška splátky 80,37 eura, celková čiastka k zaplateniu 3375,54 eur, RPMN 67,75%, ročná úroková sadzba 70,01%, priemerná RPMN 46,35 % a ďalej údaje o schválenom ďalšom revolvingu. Zmluva je podpísaná stranou veriteľa dňa 05.02.2013. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru vyplýva schválená výška úveru 1500,- eur, dátum splatnosti prvej splátky 20.03.2013, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 20.08.2016, ročná úroková sadzba úveru 70,01 % a iné údaje.

Dňa 05.02.2013 bola podpísaná stranou veriteľa aj rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej zmluve je predformulovaný text, podľa ktorého dlžník svojim podpisom vyhlasuje a potvrdzuje, že súhlasí s uzatvorením rozhodcovskej zmluvy. Veriteľ vyhlasuje, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Ďalej sa nachádza v zmluve text o tom, že veriteľ pred podpisom rozhodcovskej zmluvy poučil dlžníka o dôsledkoch jej uzatvorenia, a to možnosť riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní. Výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na navrhovateľovi. V čl. 5. Rozhodcovskej zmluvy sa ďalej nachádza text, podľa ktorého akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením, či neplatnosťou zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o Bratislava a Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici zriadený pri Victoria legal arbiter s.r.o Banská Bystrica. Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. V čl.7. rozhodcovskej zmluvy sa nachádza oprávnenie dlžníka odstúpiť od tejto zmluvy do 14 kalendárnych dní od jej uzavretia v písomnej forme. Rozhodcovská zmluva je podpísaná dlžníkom dňa 28.01.2013 a veriteľom 05.02.2013.

Z rozhodcovského spisu mal súd preukázané, že odporca ako veriteľ podal dňa 26.08.2014 Rozhodcovskému súdu Slovak arbitration court, s.r.o. Bratislava žalobu o zaplatenie 2177,11 eura s príslušenstvom voči žalovanému- navrhovateľovi v predmetnom konaní, a to na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.02.2013, pričom uvádza, že žalovaný uhradil len sumu 1198,43 eura. Uplatňuje zvyšnú časť nesplatených splátok, zmluvnú pokutu, úrok z omeškania a trovy konania. Dňa 26.06.2014 doručoval navrhovateľovi pokus o zmier pred začatím súdneho konania prostredníctvom advokátskej kancelárie JUDr. C. M. s.r.o.. V spise sa nachádza zmluva o revolvingovom úvere č. 8500020857, zmluvné dojednania, rozhodcovská zmluva zo dňa 05.02.2015, karta klienta. Z karty klienta vyplýva, že celkom bola navrhovateľom vyplatená len suma 1284,25 eura, splatených bolo 1198,43 eur . Dňa 27.10.2014 vydal rozhodcovský súd Slovak arbitration court, s.r.o. rozhodcovský rozsudok sp. zn. 304/08/14 spolu s výzvou obsiahnutou v poučení na podanie žalobnej odpovede.

Z rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o. v Bratislave pred rozhodcom JUDr. K. R. sp. zn. 304/08/14 zo dňa 27.10.2014 vyplýva, že bol navrhovateľ ako odporca zaviazaný zaplatiť odporcovi ako veriteľovi sumu 2177,11

eura so zmluvnou pokutou vo výške 0,04 % denne a s úrokom z omeškania vo výške 0,85 % ročne z jednotlivých omeškaných súm až do zaplatenia tak, že keď zmluvná pokuta s úrokom z omeškania dosiahne celkovo sumu 1500,- eur, od nasledujúceho dňa je žalovaný povinný platiť úrok z omeškania 5,15 % ročne zo sumy 2177,11 eur do zaplatenia, trovy rozhodcovského konania vo výške poplatku za rozhodcovské konanie v sume 32,40 eur a trovy právneho zastúpenia 357,60 eura. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd preskúmaval svoju právomoc a zistil, že túto má, keďže výber rozhodcovského súdu je na strane podávajúcej žalobný návrh. Ďalej poukázal na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a na porušenie splácania úveru navrhovateľmi. Uviedol, že žalovaný zaplatil len sumu 1198,43 eura, následne dlh nesplácal, pretože sa ku dňu 23.06.2014 stali splatnými všetky splátky úveru. S poukazom na čl. 14. zmluvy má veriteľ nárok aj na zmluvnú pokutu a úroky z omeškania. Konštatuje, že zmluva obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona.

Rozhodcovský rozsudok bol doručený navrhovateľovi dňa 18.11.2014.

Zo znaleckého posudku č. 10/2014 MUDr. G. a MUDr. Z. zo dňa 17.01.2014 vyplýva, že navrhovateľ už i pred vybavovaním úverov trpel závislosťou od alkoholu a od neho odvíjajúcou sa poruchou osobnosti s incipientným deficitom kognitívnych funkcií, depriváciou vyšších citov, degradáciou osobnosti, zrejme už i v tomto období bol u neho prítomný počínajúci celkový sociálny úpadok. V čase vybavovania úverov a i pred vybavovaním predmetného úveru bola ako rozpoznávací, tak ovládacia schopnosť v dôsledku organickej poruchy osobnosti podstatne, forezne významne, zmenšená. Navrhovateľ je v dôsledku organickej poruchy osobnosti ľahko ovplyvniteľnou a manipulovateľnou osobnosťou.

Zo znaleckého posudku č. 2/2015 znalca MUDr. C. R. zo dňa 28.02.2015 vyplýva, že navrhovateľ trpí duševnou poruchou, a to Syndrómom závislosti od alkoholu a organickú zmenu osobnosti na podklade poškodenia mozgu. Uvedená duševná porucha je poruchou vážnou, nevyliciteľnou a trvalou, a preto znalec navrhol čiastočné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony. Navrhovateľ podľa znalca nie je spôsobilý samostatne vystupovať pred súdmi, orgánmi štátnej správy, či samosprávy, rovnako nie je spôsobilý na majetkovoprávne a dedičské úkony (uzatváranie kúpnej zmluvy, darovacej zmluvy, zmluvy o úvere, či pôžičke, prevádzať hnutelný a nehnuteľný majetok. Je schopný hospodáriť iba s minimálnou sumou, ktorú buď denne alebo týždenne dostane od opatrovníka.

Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 19.05.2015 č. k. 11Ps/10/2014-56 obmedzil spôsobilosť na právne úkony navrhovateľa tak, že nie je spôsobilý nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, preberať dôchodok, finančnú hotovosť nad sumu 20,- eur týždenne, uzatvárať zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s PO a FO, nakupovať tovar na splátky a byť ručiteľom iným osobám. Za opatrovníka bol navrhovateľovi ustanovený F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., J. č. XXX/X. Opatrovník je oprávnený a povinný starať sa o opatrovaného, vykonávať úkony, ktoré nie je spôsobilý vykonávať sám, preberať za neho dôchodok, zastupovať ho pred súdmi, úradmi, orgánmi verejnej správy, notárskymi úradmi, peňažnými a finančnými ústavmi v majetkových záležitostiach a spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových právach. Úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.06.2015.

Opatrovník navrhovateľa vo svojej výpovedi poukázal na závery znaleckého dokazovania ZP č. XX/XXXX, kde je jednoznačne konštatované, že už pred vybavovaním predmetného úveru bola rozpoznávací a ovládacia schopnosť navrhovateľa zmenšená, a to forezne významne zmenšená v rámci rozvíjajúcej sa organickej poruchy osobnosti. Poukázal tiež na trestné konanie vedené na OS Prievidza pod sp. zn. 2T/1/2015, kde bolo vo veci rozhodnuté dňa 13.04.2015 s tým, že B. F. bola uznaná za vinnú a odsúdená rozsudkom v tejto veci. Rozsudok v tejto trestnej veci ešte nenadobudol právoplatnosť vzhľadom nato, že sa B. F. odvolala v časti uloženého trestu. Spis bol predložený KS v Trenčíne na rozhodnutie o tomto odvolaní. Konanie sa vedie na KS v Trenčíne pod sp. zn. 2To/87/2015. O odvolaní doteraz nebolo rozhodnuté. Zároveň založil do spisu zoznam všetkých úverov a pôžičiek, ktoré navrhovateľ uzavrel v čase od 19.06.2012 do 17.03.2013. Z predloženého výpisu vyplýva, že v čase, keď navrhovateľ uzatváral predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej sa týka toto konanie, už bol úverovo zaťažený tak, že mesačné splátky, ktoré mal splácať na úhradu svojich záväzkov, prevyšovali výšku dôchodku, ktorú navrhovateľ poberal. V čase uzatvárania zmluvy o revolvingovom úvere poberal dôchodok 642,80 eura a v čase uzavretia predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere mal už mesačne

splácať mesačné splátky 663,76 eura. Mal za to, že odporca nepostupoval v zmysle zákona a nepreveril si bonitu navrhovateľa. Ďalej poukázal na to, že ak by bol navrhovateľ spôsobilý na právne úkony, nebol by po reálnom zvážení svojich možností a pri zabezpečení všetkých základných potrieb, predmetné úverové zmluvy neuzavrel. Vzhľadom na uvedené mal za to, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v rozpore s právnymi predpismi SR, keď bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola neplatná najmä z toho dôvodu, že navrhovateľ ju podpísal v čase, keď trpel duševnou poruchou, ktorá ho na tento úkon robila nespôsobilým, ako aj z toho dôvodu, že predmetná rozhodcovská doložka a samotná zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá v rozpore s právnymi predpismi a preto nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu. Vzhľadom na uvedené navrhol návrhu v celom rozsahu vyhovieť a zrušiť predmetný rozhodcovský rozsudok. Neuplatňoval si trovy konania.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení ku dňu uzavretia predmetných rozhodcovských zmlúv, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, 4) ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa § 40 ods. 1 písm. c), j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení ku dňu vydania rozhodcovského rozsudku, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy; pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd sa zaoberal v prvom rade otázkou včasnosti podania návrhu navrhovateľom. V zmysle citovaného ustanovenia § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., možno podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi, ktorý žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podáva. Súd mal preukázané, že navrhovateľ prevzal rozhodcovský rozsudok dňa 18.11.2014 a návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku bol podaný na tunajší súd dňa 04.12.2014, teda bol podaný v zákonnej 30 dňovej lehote. V tejto súvislosti súd udáva, že v zmysle § 73 ods. 2 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa na plynutie lehôt na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku použije právna úprava platná do 31.12.2014, teda vyššie citované ustanovenie zákona.

Podľa § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

Podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie a najmä na závery znalcov v znaleckých posudkoch č. 2/2015 znalca MUDr. Smatánku a č. 10/2014 znalcov MUDr. G. a Z., že navrhovateľ trpí a aj trpel v čase uzatvárania zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX dňa 05.02.2013 poruchou osobnosti s incipientným deficitom kognitívnych funkcií, depriváciou vyšších citov, degradáciou osobnosti, zrejme už i v tomto období bol u neho prítomný počínajúci celkový sociálny úpadok. V čase vybavovania úverov a i pred vybavovaním predmetného úveru bola ako rozpoznávací, tak ovládacia schopnosť v dôsledku organickej poruchy osobnosti podstatne, forezne významne, zmenšená, t. j. trpel duševnou poruchou,

ktorá ho robí na právny úkon neschopnou. V dôsledku duševnej poruchy navrhovateľ nevie hospodáriť a nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek právne úkony týkajúce sa majetkovoprávných úkonov, t. j. aj zmluvy o úvere, či zmluvy o pôžičke a s tým súvisiace právne úkony, teda aj rozhodcovskú zmluvu. V zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka potom platí, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.02.2013 a rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.02.2013 je neplatná, keďže tento právny úkon urobil navrhovateľ v čase keď trpel duševnou poruchou, ktorá ho robí na tento právny úkon neschopným.

Existujúca, ale neplatná rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.02.2013 nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej zmluvy odvodil, na ktorom základe následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou.

Pre úplnosť súd dodáva nasledovné:

Predmetnú zmluvu rozhodca v rámci rozhodcovského konania posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, uzatvorenú v zmysle ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov platného a účinného v rozhodnom čase.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere /ďalej len OZ/, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Súd v prvom rade skúmal samotnú „Zmluvu o revolvingovom úvere“ zo dňa 05.02.2013, ktorá by vytvárala právny rámec vzťahu medzi účastníkmi konania, ak by bola platne uzavretá a dospel k záveru, že právny vzťah, ktorý mal byť založený zmluvou označenou ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“ je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Nevyhnutnou súčasťou tejto zmluvy sú „Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.“ ďalej len ako „Zmluvné dojednania“. Súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania by bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, že by navrhovateľ pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. že by mu bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania, a z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že odporca ako veriteľ uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, čo je zjavné aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je „poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov“. Z toho dôvodu sa považuje za dodávateľa. Zo samotnej zmluvy a jej zmluvných dojednaní je zrejmé, že navrhovateľ nemohol individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené „na predtlačnom formulári“, nakoľko sa uzavierali vo viacerých

prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Z obsahu zmluvy, s prihliadnutím na právne postavenie účastníkov zmluvy má súd za to, že úver by bol navrhovateľovi poskytnutý ako spotrebiteľovi.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ, v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa čl. 2 písm. a) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34) (ďalej len smernica „Rady 93/13/EHS“) na účely tejto smernice „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v čl.3

Podľa čl. 3 ods. 1 až 3 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa bodu 1 písm. q) prílohy k Smernici Rady 93/13/EHS (podmienky uvedené v článku 3 ods. 3) za nekalé podmienky možno považovať podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je: neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Podľa čl. II zák. č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/EHS. Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, O. G. E. S. proti R. M. Q. U. S. E. S. proti J. M. S. A. P., J. L. C. B., M. B. a E. V. F., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky na ochranu spotrebiteľa voči neprijateľným zmluvným podmienkam. Smernicu je potrebné aplikovať tiež vtedy, keď bola zmluva spísaná vopred a povinný (ako spotrebiteľ) nemohol mať žiadny vplyv alebo dosah na obsah jednotlivých ustanovení zmluvy.

V danom prípade, a to vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľ si neplnil riadne svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy, uplatnil si odporca ako veriteľ svoje nároky v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy č. 8500020857 zo dňa 05.02.2013, kde rozhodca bez vypočutia navrhovateľov vydal rozhodcovský rozsudok. V prvom rade sa súd zaoberal právomocou rozhodcovského súdu rozhodnúť vo veci predmetný spor, a to vzhľadom na dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku.

V zmysle čl. 4, 5 Rozhodcovskej zmluvy č. 85 000 20857 zo dňa 05.02.2013 sa veriteľ a dlžník dohodli na nasledovnom znení rozhodcovskej zmluvy: Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov:

Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., IČO: 44 130 481, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.: 52189/B.

Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter s.r.o., IČO: 44 826 460, so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka č.: 16626/S.

Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.

Možnosť výberu spôsobu riešenia sporu dlžníkom ako spotrebiteľom je podľa názoru súdu len zdanlivá. V prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských úverov je na strane žalobcu veriteľ, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ teda podľa uvedenej úpravy nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, v čom súd vzhliadol nekalú povahu dojednaní o možnosti riešenia sporov.

Tu sa súd zaoberal aj tým, či je vôbec možné v rámci spotrebiteľskej zmluvy platnú rozhodcovskú doložku uzatvoriť. Podľa ustanovenia § 8 ods. 5 (predtým ods. 3) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spory o platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o právach a povinnostiach vyplývajúcich z tejto zmluvy rozhoduje súd. Na druhej strane vzhľadom ku skutočnosti, že rozhodcovské konanie de facto reprezentuje realizáciu právnych záruk, ktorú upravuje čl. 46 Ústavy SR ako právo na súdnu a inú právnu ochranu ako aj s poukazom na ustanovenia § 1 ods. 1, § 3 ods. 1 a § 51 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. takéto zmluvné dojednanie nie je možné v spotrebiteľskej zmluve úplne vylúčiť. Takouto otázkou sa zaoberal aj Najvyšší súd Českej republiky, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia 32Cdo 2282/2008 uviedol, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní nie je porušenie čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, pokiaľ účastníci konania majú možnosť ovplyvniť, aký rozhodca (či skupina rozhodcov) bude o ich právach a povinnostiach v súlade s platnou rozhodcovskou zmluvou rozhodovať. Zmluvné dojednanie o voľbe spôsobu riešenia sporu v rozhodcovskom konaní predpokladá v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní dohodu obidvoch zmluvných strán vo forme osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky k zmluve. Rovnako dohodu vyžaduje v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 a § 8 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní aj voľba rozhodcu resp. postup jeho dodatočného ustanovenia.

V danom prípade bola voľba rozhodcu uskutočnená jednostranne, nakoľko samotné ustanovenie rozhodcu na predtlačenom formulári dokonca predchádzalo nepochybne aj samotnému rozhodnutiu dlžníka si finančné prostriedky touto cestou obstaráť, čiže predtým ako k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere vôbec pristúpil. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania súd vidí v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto je rozhodcom je v tomto prípade Veriteľ, čiže odporca, pretože tento zostavil znenie vo vopred pripravenej formulárovej zmluve.

Dohoda strán o tom, že spor medzi nimi predložia k prejednaniu a rozhodnutiu súkromným osobám alebo rozhodcovským inštitúciám, ktoré si za tým účelom zvolia, má o to väčší význam, pretože rozhodca nenachádza právo, ale tvorí (eventuálne napevno stanovuje), vyjasňuje, urovnáva záväzkový

vzťah v zastúpení strán. Jeho moc nie je delegovaná zvrchovanou mocou štátu, ale pochádza od subjektívnej vlastnej moci strán určovať svoj osud. V danom prípade táto vôľa pochádza však len od jednej, a to silnejšej zo strán, ktoré spotrebiteľskú zmluvu uzavreli, čo v ich vzťahu spôsobuje značnú nerovnováhu. Uvedené zároveň naznačuje, že veriteľov výber riešenie sporu rozhodcovským súdom zrejme nebol náhodný. Veriteľ do zmluvných dojednaní viacerých svojich obdobných zmlúv zahrnul identické rozhodcovské doložky, resp. zmluvy, a na ich základe opakovane zvolil pre riešenie sporu ten istý rozhodcovský súd, keď podaním žaloby vylúčil možnosť, aby sa spor riešil pred všeobecným súdom. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa si vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácia o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že b v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil spotrebiteľa a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Spotrebiteľovi je takto odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak veriteľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde. Predtlačené poučenie veriteľa v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy nie je možné považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Ak použije veriteľ neplatnú rozhodcovskú doložku, ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi /uznesenie ÚS SR z 24.2.2011 sp. zn. IV.ÚS 55/2011/. Preto predmetný rozsudok, ktorý vydal rozhodca, ktorý si odvodil právomoc na konanie a rozhodol na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je nulitným právnym aktom. Čo sa týka ustanovenia rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorého mal spotrebiteľ právo od zmluvy jednostranne odstúpiť bez uvedenia dôvodu do 14 dní od jej doručenia, súd udáva, že odstúpiť je možné len od platnej zmluvy. Ak je zmluva od začiatku ex tunc neplatná, nie sú splnené podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy. Rozhodcovská zmluva sa nestáva individuálne dohodnutou len tým, že spotrebiteľ má v úzkej časovej lehote hneď po jej podpise právo od tejto zmluvy odstúpiť.

Vychádzajúc z uvedeného súd v rámci konania o návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku preto ustálil, že rozhodcovská zmluva je neplatná od samého začiatku, rozhodca nemohol rozhodnúť na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, navrhovateľ dôvodne namietal jej platnosť, preto súd zrušil rozhodcovský rozsudok aj z tohto dôvodu.

Pre účely posúdenia prípadného nekalého charakteru zmluvnej podmienky hranica ochrany spotrebiteľa vychádza nielen z konkrétneho exemplifikatívneho výpočtu nekalých zmluvných dojednaní (podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy), ale tiež zo všeobecného zákazu akéhokoľvek dojednania, ktoré vytvorí v právach a povinnostiach značnú nerovnováhu (podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy). Neprijateľné podmienky sú doplňované aj samotnou právnou úpravou, keď s účinnosťou od 01.01.2008 je v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka požadovania od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je treba vykladať aj so zreteľom na ustanovenie § 106 OSP, ktoré pri platnej rozhodcovskej zmluve bráni konaniu pred štátnym súdom. Ak rozhodcovská zmluva dáva na výber medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom (ako to bolo v tomto prípade, keď podaním žaloby na rozhodcovský súd oprávneným, povinný stratil možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na všeobecnom súde) sa musí spotrebiteľ podrobiť rozhodcovskému konaniu, nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a oprávneným je dodávateľ. Rozhodcovskú zmluvu je preto treba vykladať tak, že neodporuje citovanému zákonnému ustanoveniu iba vtedy, ak práva v exekúcii uplatňuje ako oprávnený spotrebiteľ.

Súdny dvor v prípade Pannon GSM Zrt./Erzsébet Sustikine Gyórfi C-243/08 dokonca dospel k záveru, že podmienka obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá bola do nej vložená bez osobitného vyjednávania a ktorá priznáva výlučnú právomoc súdu, v ktorého obvode sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, môže byť považovaná za nekalú. Rozhodcovská zmluva podľa názoru súdu spĺňa všetky podmienky, aby z pohľadu ustanovení § 53, 54 Občianskeho zákonníka platného ku dňu uzatvorenia zmluvy, ako aj z pohľadu smernice 93/13/EHS (výkladovej pomôcky ustanovení spotrebiteľského práva) bola kvalifikovaná ako nekalá a absolútne neplatná.

Existujúca, ale neplatná rozhodcovská zmluva nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej zmluvy odvodil, na ktorom základe následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou.

Navrhovateľ však uplatnil ako dôvod na podanie žaloby aj námietku, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, predovšetkým s poukazom na nekalosť zmluvného dojednaní o zmluvnej pokute. Vzhľadom k tomu, že súd zrušil rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky a nepriznal teda rozhodcovského rozsudku účinky platného rozhodnutia, nie je potrebné zaoberať sa vecnou stránkou napadnutého rozsudku. Pre úplnosť však súd udáva, že zmluva o úvere nemá zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a tiež preto, že predmetná zmluva je neplatná. Navrhovateľ dňa 28.01.2013 podpísal formulárovú žiadosť, tak ako aj vyplýva zo zmluvných dojednaní bodu 2 - 2.1, t.j., že sa zmluva uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa. Uvedenú žiadosť súd posúdil ako návrh na uzatvorenie zmluvy. Predmetná zmluva predložená ako dôkaz navrhovateľom nie je platnou zmluvou v súlade s § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere vyžaduje pre svoju platnosť v súlade s § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka písomnú formu. Právna istota a bezpečnosť právneho styku vyvolali potrebu výslovne v zákone vymedziť, ktoré zmluvy musia mať písomnú formu. V súlade s § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu, pričom musia byť splnené podmienky v súlade s § 43a, 44 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo preukázané, že by písomný návrh - žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru predložený dlžníkom (odporcom) bol prijatý veriteľom (navrhovateľom), nakoľko prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, čo bol formulár návrhu zmluvy, jednoznačne vyplýva, že dlžník mal vyplniť jednotlivé body, okrem bodu 6 predmetnej žiadosti. Podľa bodu 13 žiadosti neoddeliteľnou súčasťou sú aj zmluvné dojednanie - všeobecné podmienky. V bode 2 zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere sa uvádza, že zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa. Vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom, spoludlžníkom 1 a 2, je návrhom na uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka, spoludlžníka 1, 2 a veriteľa. Podľa všeobecných podmienok dlžník má vyplniť do formulára - žiadosti požadovanú výšku úveru a dáva súhlas s tým, že veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti dlžníka splácať úver výšku úveru znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako dlžník uviedol v bode 5. žiadosti, pričom výška úrokovej sadzby a ročnej percentuálnej miery nákladov nebude vyššia, než v prípade úveru požadovaného dlžníkom v bode 5. žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ predložil odporcovi formulárovú žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru - t. j. v súlade s § 43a Občianskeho zákonníka dal návrh na uzatvorenie zmluvy veriteľovi. V súlade s § 44 Občianskeho zákonníka by bola zmluva uzatvorená okamihom prijatia jeho návrhu, avšak ak prijatie návrhu obsahuje zmeny, dodatky, výhrady, obmedzenia, je odmietnutím návrhu a toto sa považuje v súlade s § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka za nový návrh, ktorý musí byť druhou stranou prijatý (v tomto prípade dlžníkom - navrhovateľom). Pokiaľ ide o oznámenie veriteľa o schválení úveru, toto tiež súd posudzoval z hľadiska, či ide o prijatie návrhu takého, ako ho predložil dlžník. Súd z tohto oznámenia zistil, že v oznámení veriteľa o schválení úveru sú uvedené okrem údajov uvádzaných vyššie zase ďalšie zmeny, a to okrem iného napr. schválená výška revolvingu, na rozdiel od zmluvy sa tu uvádza dátum splatnosti poslednej splátky úveru, pričom ide o náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch, aby boli obsahom zmluvy. V žiadnom prípade oznámenie veriteľa o schválení úveru (č. I. spisu 7 spisu) nemožno považovať za prijatie návrhu predloženého dlžníkom. Súd teda považoval konanie veriteľa - odporcu nie za prijatie návrhu predloženého navrhovateľom, ale za nový návrh. Dojednanie vo všeobecných podmienkach v bode 2, že dlžník súhlasí s tým, že veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti dlžníka splácať úver, výšku úveru znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru, ako dlžník uviedol v bode 5. žiadosti, aj keď je uvedené vo všeobecných podmienkach, nemôže v súlade so zákonom umožniť veriteľovi uzatvoriť platne zmluvu bez toho, aby dlžník takýto nový návrh prijal v súlade so zákonom, išlo by o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatné dojednanie. Pre platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa v tomto prípade vyžadoval písomný návrh a písomné prijatie.

Z rozhodcovského rozsudku vôbec nie je zrejme z čoho pozostáva prisúdená istina, aké plnenia sú v nej zahrnuté, pretože rozhodca len preopakoval žalovaný nárok do rozsudku bez náležitej špecifikácie tohto plnenia. Z uvedeného je preto naplnený aj druhý dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku, a to v zmysle § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. v platnom znení.

Pre úplnosť súd udáva, že od 1.1.2015 je v účinnosti zákon č. 335/2004 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorý v prechodných ustanoveniach § 73 ods. 1, 2,3 uvádza: „Ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.“

Na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté.

Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia“.

Predmetné súdne konanie začalo 04.12.2014, pričom platí v zmysle prechodných ustanovení, že zákon sa vzťahuje i na rozhodcovské konanie, ktorých predmetom je spor začatý pred 1.1.2015. Rozhodcovské konanie bolo v predmetnej veci ukončené vydaním rozhodcovského rozsudku pred 1.1.2015, preto súd posudzoval konanie ako i rozhodcovskú zmluvu v čase konania a uzavretia zmluvy. Okrem toho v zmysle § 45 ods. 1 písm. e/ , i/, j/ citovaného zákona, dôvodom na zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku boli i zákonné dôvody uvádzané v tomto novom ustanovení, ktoré sú obsahovo totožné s dôvodmi na zrušenie rozhodcovského rozsudku tak ako súd cituje vyššie. Súd však zastáva právny názor, že prechodné ustanovenie § 73 ods. 1 veta prvá citovaného zákona sa predovšetkým vzťahuje na samotné rozhodcovské konanie, t.j. konanie pred rozhodcovským súdom.

Záverom ešte súd konštatuje, že zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených vyššie prichádza do úvahy i po 31.3. 2015, kedy v zmysle § 243d ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu,4ead) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať, čo znamená, že už nie je možné predkladať rozhodcovský rozsudok podľa úpravy platnej do 31.12. 2014 ako exekučný titul, a to z dôvodu, že účelom konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je posudzovať spôsobilosť rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu, ale ochrana žalovaného spotrebiteľa v rozhodcovskom konaní, ktorý je zaviazaný nezákonným rozhodcovským rozsudkom, a to o to zvlášť, že rozhodcovský rozsudok vydáva osoba rozhodcu alebo rozhodcovského súdu na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že v celom rozsahu úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si trovy konania neuplatnil a ani mu nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 OSP, sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.